

Cercetător doctor Mihail D. Bărboiu

Institut Européen des Membranes, Montpellier

Conferința: „Canale artificiale de apă biomimetice“

Aula Academiei Române

10 martie 2015, ora 12.00

Mihail Bărboiu, cercetător român în domeniul chimiei macromoleculare, este director adjunct al Institutului European de Membrane din Montpellier, lider al grupului „Nanosisteme adaptative supramoleculare“ IEM, profesor asociat al Universității „Politehnica“ București și grup-lider în cadrul Institutului de Chimie Macromoleculară „Petru Poni“ din Iași al Academiei Române.

S-a născut în 1968 la Pașcani, Iași.

În 1993 absolvă Universitatea „Politehnica“ București, Departamentul de Chimie Analitică și Analiză Instrumentală, cu Licență în Chimie Organică, unde l-a avut ca îndrumător pe prof. Constantin Luca. Între 1994-1998 și-a pregătit teza de doctorat în Știința Materialelor la Laboratoire des Matériaux et Procédés Membranaires Montpellier, cu prof. Louis Cot, având ca supervisor pe dr. Christian Guizard. Tot aici a obținut și prima bursă post-doctorală (1998-1999).

Începând cu anul 2000 a lucrat, vreme de trei ani, cu celebrul prof. Jean-Marie Lehn, laureat al Premiului Nobel pentru Chimie în 1987, unul dintre liderii cei mai importanți în chimia mondială, în cadrul unei alte burse post-doctorale obținute la Laboratoire de Chimie Supramoléculaire, Collège de France, ISIS-ULP-Strasbourg.

În perioada 1993-1998 a lucrat la Centrul de Cercetări pentru Materiale Macromoleculare și Membrane din Montpellier, unde a condus grupul de Chimie Supramoleculară. A fost conferențiar Clasa I la Collège de France, ISIS-ULP, Strasbourg, Franța. Până în prezent are peste 70 de publicații – cărți și articole de specialitate – și nenumărate prezentări în cadrul conferințelor internaționale.

Este câștigător al Premiului „European Young Investigator“ pentru anul 2004 acordat de European Science Foundation.

Într-un interviu acordat în 2004 jurnalistului de știință Cătălin Mosoia, Mihail Bărboiu pledează pentru implicarea cercetătorilor români stabiliți în străinătate în dezvoltarea sistemului românesc de cercetare și pentru crearea unui institut național de cercetare, care să funcționeze ca o unitate etalon pentru România, planificat, coordonat și cu o bază solidă:

„Eu sunt în România

Eu sunt în România. Eu am învățat cât de cât în străinătate că lucrurile bine făcute trebuie să se așeze bine. Deci orice lucru pe care îl întreprindem, mai ales în cercetare, trebuie început cu o planificare exactă și cu bază solidă pe care ți le stabilești, dar trebuie să treacă ceva timp pentru a putea evalua corect firul director al acțiunii planificate. În acest sens, eu nu sunt plecat teoretic din România și cred că ar putea fi luat în considerare acest lucru pentru că, în primul rând, cred că așa putea să rezolv activități de cercetare în România, chiar fiind la distanță. [...]

Un institut național de cercetare

„Un institut național de cercetare ar fi ideal. Apoi, cercetătorii români ar putea să se organizeze în cadrul unei propuneri concrete, cu un program care este deja stabilit, cu parteneri pe care și-i pot alege. Trebuie investit undeva unde cercetarea românească să poată să iasă pe piața europeană cu fruntea sus. Concret, la conferința de la Sinaia din 2004 am propus înființarea unui Centru pluridisciplinar de știință în România, excelența lui o vom vedea apoi. Pluridisciplinaritatea este cheia succesului în știință, mai ales în zilele noastre și nu poți fi competitiv dacă nu impui proiecte diverse la care să contribuie specialiști din diferite domenii. În mare sunt câteva condiții pentru a realiza acest lucru:

- oamenii de știință din România recunoscuți pe plan mondial trebuie identificați și reuniți în această unitate. Ei trebuie să colaboreze pentru a crea excelență. Și acest lucru trebuie prevăzut pe o perioadă de timp scurtă (4 ani de exemplu);
- identificarea și reunirea instrumentelor de lucru, care din păcate sunt distribuite haotic în diferite centre, fără a-și demonstra utilitatea. Fiecare aparat ar trebui să aibă și un specialist competent alocat;
- ideea integrării într-un circuit economic adecvat și în diferite rețele europene de cercetare. La acest lucru pot contribui într-un mod decisiv cercetătorii din diaspora.

Ca avantaj principal al înființării acestui Institut ar fi crearea unei unități etalon pentru România. Institutul va contribui progresiv la instituirea unei noi metode eficiente de lucru și care va avea rolul de nucleu de plecare pentru întărirea altor centre de cercetare și de învățământ din România. Cred că totul trebuie făcut progresiv și o perioadă inițială de 4 ani ar fi necesară pentru consolidarea și afirmarea ideilor dezvoltate în Institut. Apoi o altă perioadă de 5-6 ani ar conduce la dezvoltarea progresivă de centre pe tot teritoriul țării. [...]

Vizibilitate științifică

Am propus clar: suntem la nivelul zero, trebuie plecat la nivelul 1. Nivelul 1 înseamnă un institut care în primul rând să asigure vizibilitate științifică, ceea ce înseamnă personalitate. Personalitatea științifică nu se câștigă cu una cu două, mai ales în condițiile actuale ale României. Am o responsabilitate destul de mare într-o rețea de cercetare, una din cele 15 în toată Europa și 3 în toată Franța, care teoretic sunt considerate ca reprezentând viitorul cercetării europene, în sensul în care Comunitatea Europeană spune că trebuie să ne adunăm în diferite rețele de cercetare pentru a putea promova știința împreună. Eu zic că tenacitatea românului e recunoscută și acest lucru a condus destul de mulți cercetători spre rezultate bune în România. Dificultățile de parcurs sunt de obicei piedici uneori inabordabile și cred că principala cauză a slabei motivații o constituie în general subfinanțarea proiectelor de cercetare. Acest lucru e valabil în interior, deci singura soluție poate să vină din exterior, din cooperări internaționale. Cine a înțeles asta în România se situează destul de sus în topul cercetării naționale. E clar că nu sunt condițiile din laboratoarele europene, dar câteodată ești obligat să faci cu ceea ce ai! Nu să-ți închipui ce ți-ar mai trebui. E doar o chestiune de mentalitate!“

**Material realizat pe baza informațiilor furnizate de
Cătălin Mosoia, jurnalist de știință**